

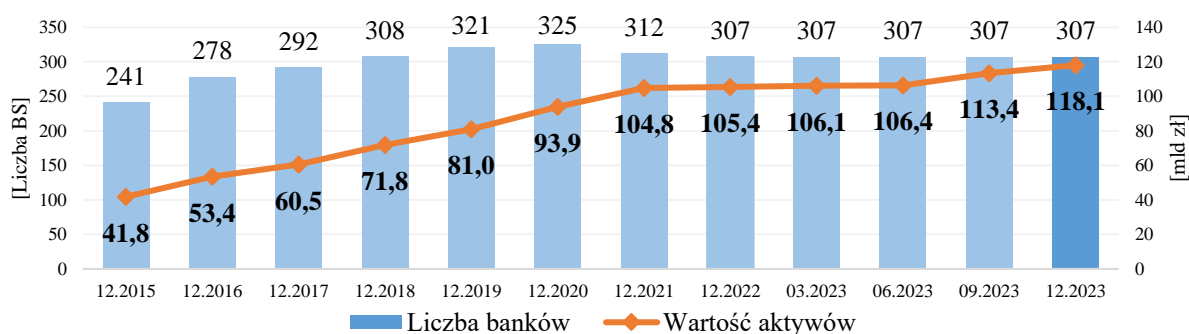
Informacja o Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS według stanu na 31 grudnia 2023 r.

sporządzona na podstawie danych sprawozdawczych uczestników SOZ BPS

I. Informacja o sytuacji finansowej SOZ BPS wg stanu na 31.12.2023 r.

W 2023 r. liczba banków w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS) nie uległa zmianie. System Ochrony Zrzeszenia BPS, według stanu na 31.12.2023 r. tworzyło 308 banków, w tym Bank BPS S.A. Suma aktywów banków spółdzielczych stanowiła kwotę 118,1 mld zł, zaś skonsolidowane aktywa SOZ BPS wyniosły 125,9 mld zł.

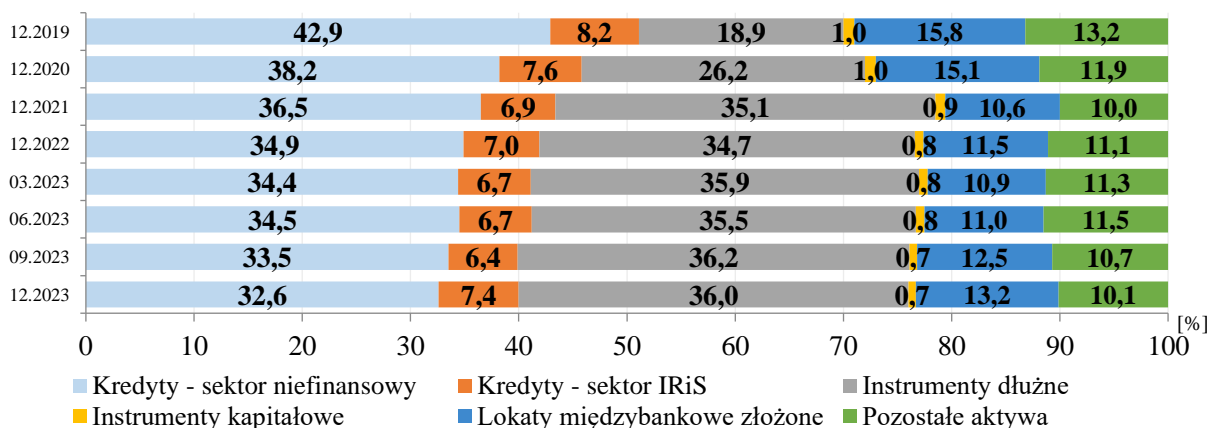
Rysunek 1. Liczba banków spółdzielczych i wartość ich aktywów

Banki spółdzielcze należące do SOZ BPS zatrudniały 15 161 pracowników, tj. o 27 osób więcej niż kwartał wcześniej i o 102 osoby więcej niż przed rokiem. Klienci byli obsługiwani w 1 822 placówkach (poza centralami). W ciągu kwartału liczba placówek zmniejszyła się o 8, zaś w ciągu roku o 24.

W strukturze procentowej aktywów banków spółdzielczych należących do SOZ BPS od 2019 r. istotnie zmniejszył się udział kredytów od sektora niefinansowego (z 42,9% do 32,6%). Udział kredytów od instytucji rządowych i samorządowych w okresie minionych pięciu lat zmniejszył się z 8,2% do 7,4%. Banki spółdzielcze wyraźnie zwiększyły inwestycje w dłużne papiery wartościowe. Dzięki większemu zaangażowaniu się w papiery wartościowe banki spółdzielcze rzadziej lokują środki w Banku BPS S.A. niż cztery lata temu, jednak w 2023 r. udział tych lokat w bilansach banków spółdzielczych rósł z kwartału na kwartał.

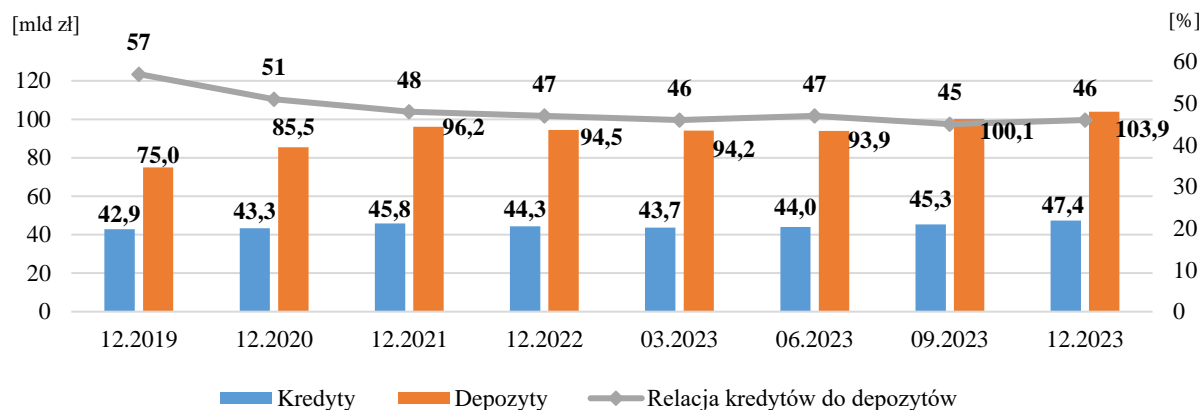
Rysunek 2. Struktura aktywów w bankach spółdzielczych należących do SOZ BPS (%)

Wartość kredytów i innych należności w bankach spółdzielczych wynosiła 47,4 mld zł, natomiast w ujęciu skonsolidowanym SOZ BPS pozycja ta stanowiła 48,6 mld zł. Ok. 51% kredytów przeznaczone było na finansowanie działalności gospodarczej klientów.

Działalność kredytowa banków spółdzielczych finansowana była depozytami zgromadzonymi na rachunkach w tych bankach w kwocie 103,9 mld zł. Wartość kredytów stanowiła 46% depozytów.

Rysunek 3. Wartość kredytów i depozytów w bankach spółdzielczych

W strukturze podmiotowej depozytów banków spółdzielczych dominowały depozyty osób prywatnych, które stanowiły 58,0%. Depozyty od rolników indywidualnych stanowiły 12,7%, od instytucji rządowych i samorządowych – 11,5%, od przedsiębiorstw – 9,6%, a od przedsiębiorców indywidualnych – 5,8%. Skonsolidowana wartość depozytów zgromadzonych na rachunkach prowadzonych przez uczestników SOZ BPS wyniosła 111,0 mld zł.

Istotną pozycją w skali SOZ BPS są dłużne instrumenty finansowe, których udział w zagregowanej sumie bilansowej wynosił 50,5%, co stanowiło 63,6 mld zł.

II. Informacja o ryzyku SOZ BPS wg stanu na 31.12.2023 r.

Ocena ryzyka Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS została przeprowadzona na podstawie sytuacji wszystkich banków tworzących System na dzień 31.12.2023 r., tj. 307 banków spółdzielczych i Banku BPS S.A.

Ocena poziomu ryzyka w Systemie Ochrony

a. Adekwatność kapitałowa

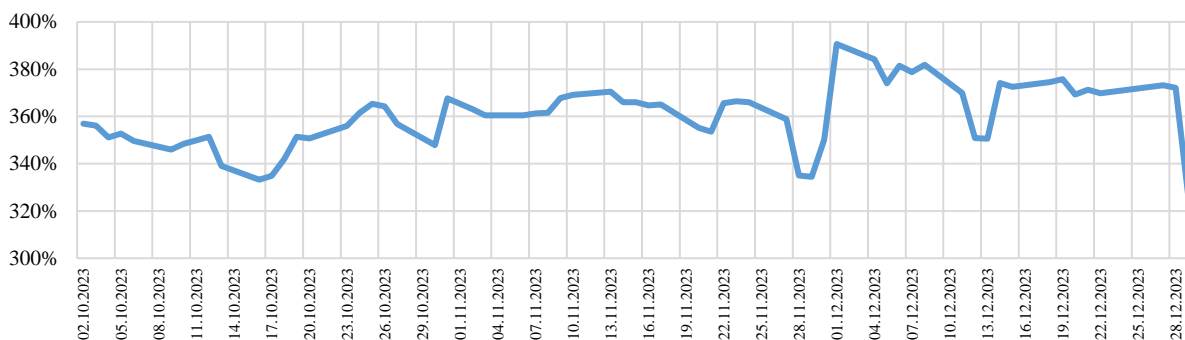
Ryzyko działalności banków spółdzielczych zabezpieczały fundusze własne o wartości 9 284 mln zł, zbudowane w 98% na bazie instrumentów zaliczanych do kapitału Tier I (9 089 mln zł) i uzupełnione instrumentami kwalifikowanymi do kapitału Tier II (195 mln zł). Fundusze własne SOZ BPS w ujęciu skonsolidowanym stanowiła kwota 9 458 mln zł.

Sytuacja kapitałowa uczestników SOZ BPS jest dobra. Zagregowany łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych uczestniczących w SOZ BPS wynosił 21,27%. Skonsolidowany łączny współczynnik kapitałowy SOZ BPS wyniósł 20,07%, natomiast wskaźnik dźwigni – 6,90%.

b. Ryzyko płynności

Skonsolidowany LCR w ujęciu dziennym wyliczony i sprawozdawany dla Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jako grupy płynnościowej był stabilny, kształtował się w IV kw. 2023 r. powyżej wartości 320%. Na koniec 2023 r. skonsolidowany wskaźnik LCR dla Systemu Ochrony wynosił 351%.

Rysunek 4. Skonsolidowany LCR w ujęciu dziennym

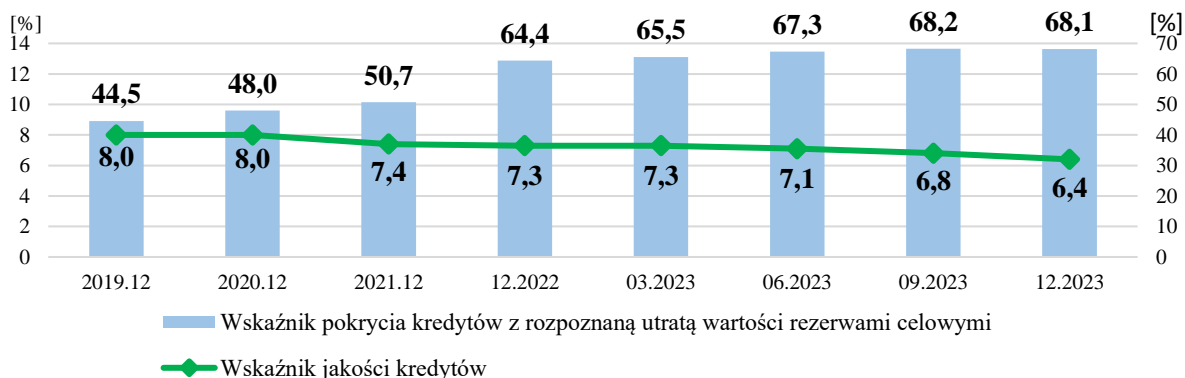
Wskaźnik NSFR skonsolidowany w SOZ BPS wg stanu na 31.12.2023 r. wynosił 193%.

c. Ryzyko kredytowe

Sytuacja uczestników SOZ BPS pod względem jakości aktywów była dobra. Skonsolidowany wskaźnik jakości kredytów na koniec 2023 r. kształtował się na poziomie nieznacznie niższym od osiągniętego kwartał wcześniej, tj. 7,1% (wcześniej 7,4%) natomiast pokrycie kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi wzrosło do 64,4% (wcześniej 63,9%).

Poniższy wykres prezentuje zmianę wskaźników wyliczonych łącznie dla banków spółdzielczych uczestniczących w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rysunek 5. Jakość portfela kredytów BS

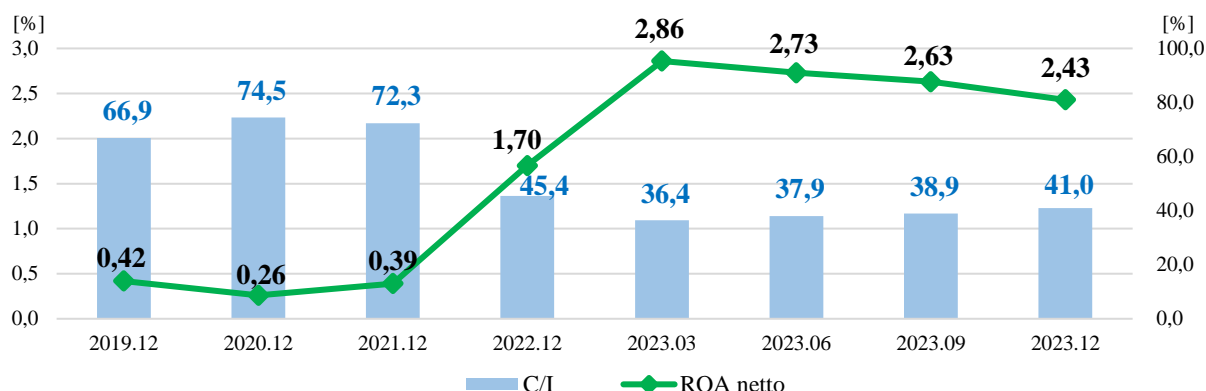

d. Rentowność i efektywność funkcjonowania

Sytuacja banków tworzących SOZ BPS w obszarze rentowności i efektywności funkcjonowania w 2023 r. była bardzo dobra. Łączny wynik finansowy netto wypracowany przez banki spółdzielcze w 2023 r. osiągnął wartość 2 660 mln zł. (wg. stanu na koniec 2022 r. – 1 744 mln zł). Skonsolidowany wynik finansowy SOZ BPS wyniósł 2 723 mln zł. Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) dla SOZ BPS wyniósł 2,32%, natomiast wskaźnik C/I – 42,0%.

Poniższy wykres prezentuje zmianę wskaźników wyliczonych łącznie dla banków spółdzielczych uczestniczących w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rysunek 6. Wskaźnik ROA netto oraz wskaźnik C/I (BS)

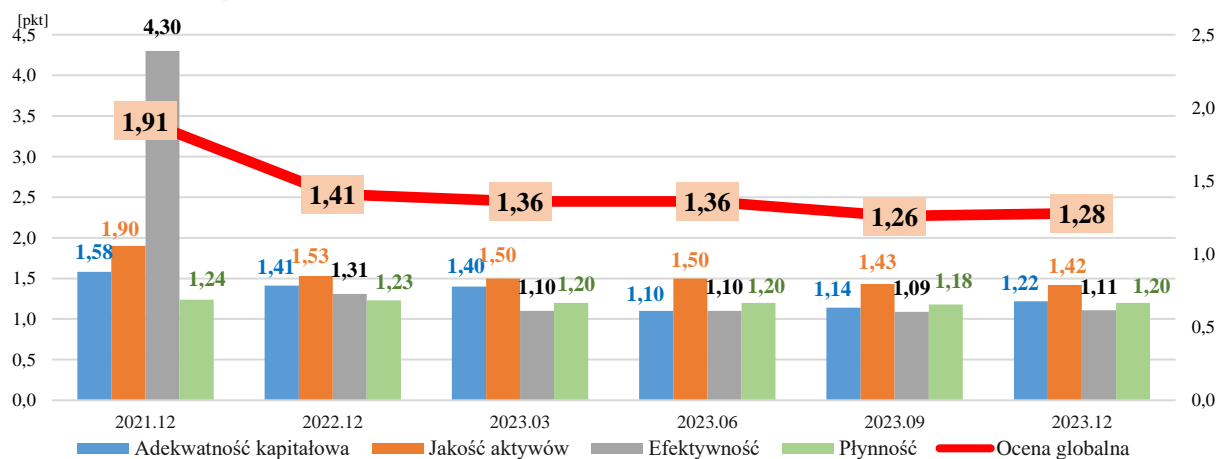

Ocena punktowa i wypełnianie limitów wewnętrznych

Podstawową miarą ryzyka poszczególnych uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest ocena punktowa przeprowadzana zgodnie z Umową SOZ BPS. Ocena dokonywana jest w czterech obszarach: adekwatności kapitałowej, jakości aktywów, efektywności oraz płynności.

Na koniec 2023 r. średnia ocena punktowa uczestników ukształtowała się na poziomie 1,28. Wyniki oceny punktowej wskazują, że sytuacja SOZ BPS jest stabilna i bezpieczna.

Rysunek 7. Ocena punktowa SOZ BPS

Realizacja planów naprawy

Wg stanu na 31.12.2023 r. do realizacji, ewentualnie wdrożenia, wewnętrznego planu naprawy (WPN) zobowiązanych było 27 banków, w tym Bank Zrzeszający, przy czym 2 banki nie zakończyły jeszcze procesu sformułowania WPN i uzyskania akceptacji Zarządu Spółdzielni SOZ BPS.

Realizacja procesów naprawczych monitorowana jest przez Spółdzielnię SOZ BPS. Stopień realizacji jest zadowalający. Większość banków wykonuje założenia, w pełni bądź z opóźnieniem.

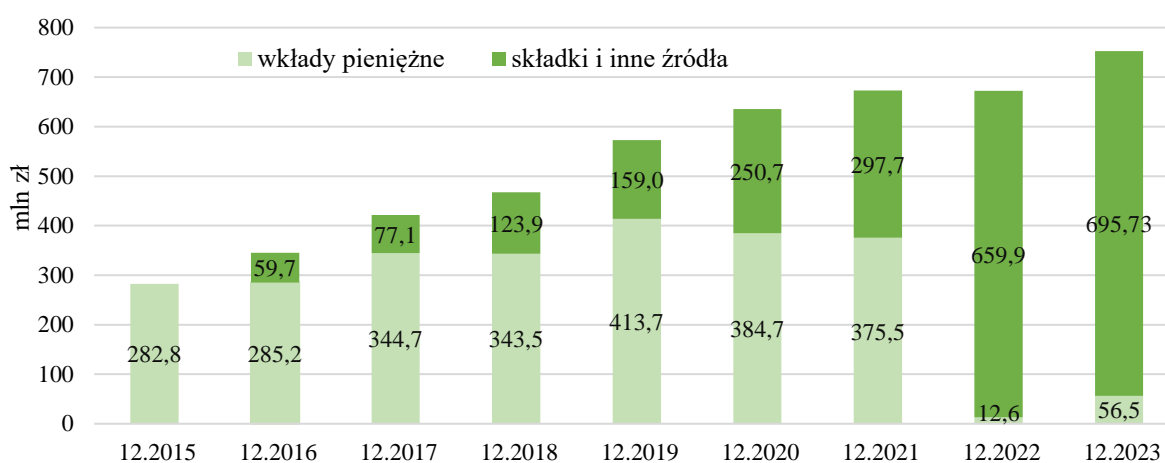
Użycie środków pomocowych

a. Fundusz Zabezpieczający – stan i wykorzystanie

Wg stanu na 31.12.2023 r. Fundusz Zabezpieczający, służący finansowaniu zadań w zakresie udzielania pomocy finansowej uczestnikom Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dla poprawy ich wypłacalności i zapobieganiu upadłości dysponował kwotą 752,2 mln zł, przekraczającą wymaganą wartość odpowiadającą 1% depozytów gwarantowanych zgromadzonych przez uczestników (744,1 mln zł), z czego:

- 1) 669,4 mln zł stanowiły składki wniesione przez uczestników,
- 2) 56,5 mln zł pochodziło z wkładów pieniężnych przekazanych przez uczestników,
- 3) 26,3 mln zł pochodziło ze środków dodatkowych.

Rysunek 8. Zmiana struktury Funduszu Zabezpieczającego (mln zł)

Łączna kwota środków zaangażowanych w pomoc wg stanu na 31.12.2023 r. wynosiła 161,0 mln zł.

b. Depozyt obowiązkowy – stan i wykorzystanie

W IV kw. 2023 r. kwota zgromadzona w ramach Depozytu Obowiązkowego nie zmieniła się i wynosiła 6,81 mld zł.

Wszystkie banki spółdzielcze – uczestnicy Systemu, zdeponowały i nadal utrzymują wymagane kwoty przedmiotowego depozytu na rachunku w Banku BPS S.A. o łącznej wartości 6,61 mld zł, które zostały zablokowane na czas nieokreślony dla zapewnienia ich stabilności. W ramach Depozytu Obowiązkowego wymaganego od Banku BPS S.A, zostały zablokowane środki w wysokości 0,21 mld zł w formie papierów wartościowych emitowanych przez Narodowy Bank Polski oraz Skarb Państwa, charakteryzujących się niskim ryzykiem stopy procentowej i wysoką płynnością. Jednocześnie, środki zdeponowane przez banki spółdzielcze, Bank BPS S.A. ulokował w analogicznych, ww. papierach wartościowych.

W IV kw. 2023 r. nie udzielono pomocy w ramach Depozytu Obowiązkowego.

Podsumowanie

Ocena ryzyka na koniec 2023 r. wskazuje, że sytuacja Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS pozostaje bezpieczna.

W kolejnych okresach maleje liczba uczestników wykazujących trudności z utrzymywaniem parametrów określających poziom ryzyka prowadzonej działalności na akceptowanym w SOZ BPS poziomie.

Pomimo dwóch obniżek stóp procentowych w 2023 r. nadal wysoki poziom stóp procentowych sprzyja generowaniu wysokich przychodów odsetkowych banków, a w konsekwencji nienotowanego dotychczas na tak wysokim poziomie wyniku finansowego. Stabilizacja w 2023 r. kosztów działania oraz ograniczone potrzeby tworzenia rezerw (głównie z uwagi na ich bardzo wysoki poziom osiągnięty w minionych okresach) wspierała wysoką rentowność działania uczestników, a tym samym SOZ BPS jako całości.

Uzyskiwane wyniki finansowe pozwolą na budowanie bufora kapitałowego zwiększającego bezpieczeństwo prowadzonej działalności.

Spółdzielnia SOZ BPS, w ramach posiadanych kompetencji, diagnozuje możliwość wystąpienia sytuacji kryzysowych w działalności prowadzonej przez poszczególnych uczestników i podejmuje działania zaradcze. Przeprowadza indywidualne oceny ryzyka każdego uczestnika oraz SOZ BPS jako całości na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach obowiązkowych kierowanych do NBP za pośrednictwem Banku BPS S.A. Uwzględniane są także dodatkowe informacje przekazywane przez każdego uczestnika do Spółdzielni SOZ BPS oraz wyniki audytu wewnętrznego i badań prowadzonych przez instytucje zewnętrzne.

Sytuacja uczestników SOZ BPS jest systematycznie monitorowana w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania skorelowanego z założeniami Grupowego Planu Naprawy, co pozwala z wyprzedzeniem diagnozować zagrożenie naruszenia poziomów ostrzegawczych ustalonych dla wskaźników uruchamiających GPN. Niewątpliwie wypełnienie w 2024 r. wymogów dotyczących dźwigni finansowej oraz MREL przez Bank BPS S.A. będzie wyzwaniem dla wszystkich uczestników SOZ BPS, tj. zarówno dla Banku Zrzeszającego, jak i zrzeszonych z nim banków spółdzielczych.

Zgodnie z Umową SOZ BPS, podstawę oceny ryzyka w SOZ BPS stanowi ocena punktowa. Jej wartość wskazuje na niski poziom ryzyka oraz stabilną sytuację SOZ BPS. W pojedynczych bankach występują zagrożenia, które niwelowane są działaniami naprawczymi realizowanymi pod nadzorem Spółdzielni SOZ BPS i w uzasadnionych przypadkach wspieranymi środkami pomocowymi uruchamianymi z Funduszu Zabezpieczającego bądź wdrażane są procesy łączeniowe.

Warszawa, 26 luty 2024 r.

Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS